

ΕΤΟΣ 51ον

30 Νοεμβρίου 2003

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 48 (2635)

ΜΩΡΙΑ ΚΑΙ ΦΡΟΝΗΣΗ

*«Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ
φρόνιμοι ἐν Χριστῷ»*

Ὁ πρωτόκλητος ἀπ. Ἀνδρέας, τοῦ ὁποῦ σήμερα γιορτάζουμε τὴ μνήμη, εἶχε ξεπεράσει τὸ συνηθισμένο ἐπίπεδο στοῦ ὁποῦ κινεῖται ἡ ζωὴ τῶν περισσοτέρων ἀνθρώπων. Ἀνέπνεε τὴν ἐλευθερίαν τοῦ πνεύματος. Ζοῦσε σὲ ἄλλη σφαῖρα ὑπάρξεως. Ζοῦσε μέσα του ὁ Χριστός, καὶ ὁ νοῦς του, ὅπως καὶ τοῦ ἀπ. Παύλου, εἶχε γίνει νοῦς Χριστοῦ.

Ἡ «φρόνιμη» ἀποστολικὴ «μωρία»

Ὁ ἀπ. Ἀνδρέας ξεκίνησε διαβάζοντας τοὺς Προφῆτες. Ἦκουσε τὸ κήρυγμα τοῦ Προδρόμου, ἀπ' τὸν ὁποῦ ὁδηγήθηκε στοῦ Χριστοῦ. Ἀπὸ τὸ Χριστὸ κλήθηκε πρῶτος στὸν κύκλι τῶν δώδεκα μαθητῶν Του. Ἦκουσε τὴ διδασκαλίαν Του. Εἶδε τὰ θαύματά Του. Πρό παντός εἶδε τὰ πάθη, τὸ σταυρικὸ Του θάνατο καὶ κατόπιν συναντήθηκε μαζί Του μετὰ τὴν ἀνάστασι. Αὐτὴ ἡ ἐμπειρία τὸν ἔκανε ἰκανὸ νὰ δεχθεῖ κατὰ τὴν Πεντηκοστὴ τὴ «γλωσσοπυρσόμορφον τοῦ Πνεύματος Χάριν» καὶ νὰ γίνει «κήρυξ καὶ ἀπόστολος» τοῦ Χριστοῦ. Ἡ πνευματικὴ πορεία τοῦ ἀπ. Ἀνδρέα δείχνει τὸ πῶς ὁ νόμος ὁδηγεῖ τὸν τηρητὴ του στοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ πῶς ἡ ὑπακοὴ στὸν προφητικὸ λόγον ἐκβάλλει στὴν ἐν Χριστῷ ἐλευθερίαν. Εἶναι ἡ φρόνιμη πορεία ἑνὸς ἀληθινοῦ Ἰσραηλίτη στὸν ὁποῦ δὲν ὑπάρχει ὁ φθόνος καὶ ὁ δόλος τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, τῶν πνευματικῶν ἡγετῶν τοῦ Ἰσραὴλ. Εἶναι ὁ «φρόνιμος ἐν Χριστῷ», ὁ ὁποῦς μπορεῖ νὰ γίνετα, ὅταν οἱ περιστάσεις τὸ ἀπαιτοῦν, «μωρός διὰ Χριστόν». Ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ, ἀλλήλωσε, μετὰ τὴν ὁποῖα σοφίστηκε ὁ ἀπ. Ἀνδρέας, εἶναι γιὰ τὸν κόσμον τοῦ σαρκικοῦ φρονήματος μωρία. Γιατί, ποῖος φίλαυτος δὲ θεωρεῖ τρέλα τὴν ἀπροϋπόθετη χριστιανικὴ ἀγάπην, ἡ ὁποῖα «οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς»;

Τὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα τῆς ἡμέρας, πού εἶναι σχετικὸ μετὰ τὴ μνήμη τοῦ

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Α΄ Κορ. δ΄ 9–16)

Τό αποστολικό έργο

Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν, ὡς ἐπιθανάτι-
 οὺς, ὅτι θεάτρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. **Ἡμεῖς**
μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς
 ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. Ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινώμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνητεύομεν
 καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσὶ· λοιδοροῦ-
 μενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν· ὡς περικα-
 θάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περιήγημα ἕως ἄρτι. Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω
 ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ. Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χρι-
 στῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέν-
 ησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταὶ μου γίνεσθε.

ἀπ. Ἄνδρέα, δείχνει τὴν ὑπέρβαση ἀπὸ τοῦ ἀποστόλου τῶν λογικῶν ὀρίων τοῦ σαρκικοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἀπ. Παῦλος στό σημεῖο αὐτό ἐλέγχει τοὺς Κορινθί-
 οὺς, οἱ ὁποῖοι ἦταν γεμάτοι ἀπὸ ὑπερηφάνεια, ζοῦσαν μὲ ἄνεση, ἀπολαμβάναν
 τὴν τιμὴ τοῦ κόσμου καὶ ὄλ' αὐτὰ τὰ ἐπέδνυαν μὲ τὴν ἐκκλησιαστικὴ τους ζωὴ.
 Κόμπαζαν γιὰ τοὺς διδασκάλους τους καὶ τὴν ἀνώτερη πίστη τους τὴ στιγμή πού
 οἱ ἀπόστολοι ζοῦσαν καθημερινά μέσα σέ διωγμούς καὶ ταπεινώσεις. Γι' αὐτό
 τοὺς γράφει: «Ἐμεῖς [οἱ ἀπόστολοι] θεωρούμαστε μωροὶ γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ,
 ἐνῶ ἐσεῖς φρόνιμοι χάρη στό Χριστό· ἐμεῖς εἴμαστε ἀδύναμοι, ἐνῶ ἐσεῖς δυνα-
 τοί· ἐμεῖς εἴμαστε περιφρονημένοι, ἐνῶ ἐσεῖς τιμημένοι». Οἱ ἀπόστολοι ἦταν φο-
 ρεῖς τῆς γνήσιας χριστιανικῆς ζωῆς, ὅποτε οἱ διαφορὲς τῆς ζωῆς τους ἀπὸ τῆ ζωῆ
 τῶν Κορινθίων ἦταν γιὰ τοὺς τελευταίους ἓνας πολὺ καυστικός ἐλεγχος. Μέσα
 ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἐλεγχό ὁμως φαίνεται καθαρὰ ἡ «φρόνιμη μωρία» τῶν γνησίων
 μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ὑπέρβαση τῆς σύνεσης τοῦ κόσμου

Στὶς μέρες μας γίνεται ἀπὸ πολλοὺς λόγους γιὰ τὴν καταφυγὴ σέ μιὰ ὑγιή
 «τρέλλα» προκειμένου νά πραγματοποιηθεῖ τό Εὐαγγέλιο στήν προσωπική μας
 ζωὴ. Εἶναι μιὰ «τρέλλα» πού τὴν προβάλλει ὁ ἴδιος ὁ Χριστός μὲ τό λόγο Του,
 γιατί, ὅπως ἔλεγε ὁ Ν. Γ. Πεντζίκης, ποιὸς ἄκουσε τό «μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου
 τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου» καὶ δέν τρελάθηκε; Αὐτὴ ἡ «ἀμνησία» τῶν καλῶν μας
 ἔργων, συνιστᾷ γιὰ τὸν πολὺ κόσμο ἀφέλεια ἢ ἀρρώστια, γιὰ τὴν παράδοση
 τῶν Πατέρων μας ὁμως εἶναι ἀπόδειξη πνευματικῆς ὑγείας, γιατί εἶναι καρπὸς
 αὐτογνωσίας, ταπεινῆς καὶ εἰλικρινοῦς γνώσης τοῦ ἑαυτοῦ μας, καθὼς καὶ κα-
 θαρῆς αἴσθησης τοῦ πῶς ἐνεργεῖ ὁ Χριστός καὶ πραγματοποιεῖ μέσα ἀπὸ ἐμᾶς
 κάθε ἀγαθό. Μέχρι νά γίνει αὐτὴ ἡ ἐκούσια «ἀμνησία» φυσικὴ μας κατάσταση
 χρειάζεται νά παλέψουμε σκληρὰ μὲ τὴν κενοδοξία μας, τὴ φιληταργυρία μας καὶ

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ἄφησε ἐμᾶς τοὺς Ἀποστόλους νὰ ἐμφανιστοῦμε τελευταῖοι, σάν καταδικασμένοι σὲ θάνατο, διότι ἐγίναμε θέαμα εἰς τὸν κόσμον, εἰς τοὺς ἀγγέλους καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους. **Ἐμεῖς θεωρούμεθα μωροὶ χάριν τοῦ Χριστοῦ, σεῖς φρόνιμοι ἐν Χριστῷ**· ἐμεῖς ἀδύνατοι, σεῖς δυνατοί· σεῖς ἔνδοξοι, ἐμεῖς ἄσημοι. Ἔως αὐτὴν τὴν στιγμήν καὶ πεινάμε καὶ διψᾶμε, εἴμεθα κακοντυμένοι, δεχόμεθα ραπίσματα, διάγομεν βίον πλανόδιον, κοπιᾶζομεν ἐργαζόμενοι μὲ τὰ ἴδια μας τὰ χέρια. Ὅταν μᾶς βρίζουν, εὐλογοῦμεν, ὅταν μᾶς διώκουν, δείχνομε ἀνοχήν· ὅταν μᾶς συκοφαντοῦν, μιλάμε εὐγενικά. Ἐγίναμε σάν σκουπίδια τοῦ κόσμου· κάθαρμα ὄλων ἕως τὴν στιγμήν αὐτήν. Δέν γράφω αὐτὰ διὰ νὰ σᾶς ντροπιάσω, ἀλλὰ διὰ νὰ σᾶς συμβουλευσω σάν παιδιὰ μου ἀγαπητὰ. Διότι ἂν καὶ μπορῆ νὰ ἔχετε χιλιάδες παιδαγωγούς ἐν Χριστῷ, δέν ἔχετε πολλοὺς πατέρας, διότι ἐγὼ σᾶς ἐγέννησα ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου. Σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν νὰ γίνεσθε μιμηταὶ μου.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

τῆ φιληδονία μας, μὲ ὄλο γενικά τὸν ἐσμό τῶν παθῶν. Σ' αὐτὴν τὴν πάλην θὰ βρεθοῦμε πολλῆς φορές στὴν ἀνάγκη νὰ ξεπεράσουμε τὴ λογικὴ καὶ τὴ σύνεση αὐτοῦ τοῦ κόσμου καὶ νὰ κάνουμε πολλὰ κοπιαστικὰ καὶ ριψοκίνδυνα πράγματα, τὰ ὁποῖα γιὰ τοὺς ἀνθρώπους πού δέν νιώσαν τὸ μεγαλεῖο τῆς ὑπάρξεώς τους, ἐγγίζουν τὰ ὄρια τῆς τρέλλας.

Ἡ τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ χρειάζεται ἀπὸ μέρους μας αὐταπάρνηση, διάθεση θυσίας κάθε πράγματος πού μᾶς χωρίζει ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ παγώνει τὴν ἀγάπην μας πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ αὐταπάρνηση ὅμως δέν ταιριάζει μὲ τὸ πνεῦμα τῆς εὐζωΐας, πού χαρακτηρίζει τὸ σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο δυτικὸ πολίτισμό. Μέσα στό πλαίσιο αὐτοῦ τοῦ πολιτισμοῦ ἡ γνησιότητα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς μοιάζει μὲ μιά ὑγιή «τρέλλα».

Ὅρισμένοι βέβαια ἐπεκτείνουν τὰ πράγματα καὶ θεωροῦν ὅτι ἡ αὐθεντικὴ χριστιανικὴ ζωὴ συνδέεται μὲ τὴ διάλυση κάθε καλῆς ιδέας πού ἔχουμε γιὰ τὸν ἑαυτό μας, τὴν ὁποία μπορούμε νὰ ἐπιδιώξουμε μὲ ὁποιοδήποτε θεμιτὸ ἢ ἀθέμιτο τρόπο, μὲ ὁποιαδήποτε ὑγιή ἢ νοσηρὴ «τρέλλα». Προφανῶς ὅμως τὸ νὰ ζοῦμε ἐκκλητικὴ ζωὴ καὶ νὰ ἀμαρτάνουμε ἐκούσια μὲ τὴν πρόφαση ὅτι ἔτσι καταστρέφουμε τὸ εἶδωλο τοῦ ἐνάρετου ἑαυτοῦ μας, εἶναι μιά ἀπροκάλυπτη ὑβρη τῆς «μωρίας» τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος.

Ὁ «μωρὸς διὰ Χριστόν» «πάντα ἐγκρατεύεται» γιὰ νὰ μὴ χάσει τὴν πληρότητα τῆς ζωῆς.

π. Θ.Α.Β.

30 Νοεμβρίου 2003: ΑΝΔΡΕΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΥ († 62)
οὗ ἡ ἱερά κἀρα τεθροασύριται ἐν Πάτραις. Φρουμεντίου ἐπ. Ἰνδίας (Αἰθιοπίας) († 380).
Ἄλεξανδρου ἀρχιεπισκόπου Μπθύμνης τοῦ θαυματουργοῦ.
Ἦχος: βαρύς – Ἐωθινόν: Β΄ – Ἀπόστολος: Α΄ Κορ. δ΄ 9-16 – Εὐαγγέλιον: Ἰω. α΄ 35-52.
Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 7 Δεκεμβρίου, Γ΄ Λουκᾶ.
Ἀπόστολος: Ἐφεσ. δ΄ 1-7 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιγ΄ 10-17.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΒΙΒΛΙΑ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ

ΑΙ ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΝ ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ (τευχίδιο).

ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ (ἐγκόλλιο, σέ πολυτελή ἔκδοσιν).

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΨΙΣ. Ἀκολουθίες τοῦ ἡμερονυκτίου, ἐπιτομή ἀκολουθιῶν κυριοτέρων κινυπτῶν καί ἀκινήτων ἑορτῶν, Ἁγία καί Μεγάλη Ἑβδομάς, Πεντηκοστᾶριον καί πλήρες ἑορτολόγιο (ἔκδοσιν πολυτελής, δεμένη).

«ΕΙΣ ΨΩΣ ΝΟΗΤΟΝ...». Λόγος περὶ προσευχῆς τοῦ ἁγίου Νείλου τοῦ Ἀσκητοῦ. (Ἀνάλυσις τοῦ θέματος προσευχῆς ἀπ' τὸν Ἀρχιμ. Εὐσ. Βίτην).

ΛΟΓΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗΝ, ἁγίου Γρηγορίου Νύσσης. Ἀνάλυσις τοῦ «Πάτερ ἡμῶν». (Εἰσαγωγή, κείμενο, μετάφρασις, σχόλια: Ἀρχιμ. Παγκρατίου Μπρούσαλη).

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ (Π. Εὐδοκίμωφ, μετάφρασις Μαρία Παπαζάχου - Δημ. Τζέρπος).

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ. Ἀνάλυσις τοῦ «Πάτερ ἡμῶν». Φυλλάδιο (Καθηγ. Ἄθαν. Δελπκωστόπουλου).

Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ, «Πάτερ ἡμῶν» (φυλλάδιο).

ΜΙΛΑΩ ΣΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΜΟΥ... (φυλλάδιο).

ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΡΙΑ

Η ΕΝΟΡΙΑ ΩΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ, φυλλάδιο (Μητροπ. Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου Ἱεροθέου).

ΕΝΟΡΙΑ: Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΝ Τῶ ΜΕΣῶ ΗΜῶΝ (Πρωτοπρ. Γεωργίου Μεταλληνοῦ).

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ: «ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καί σωτηρίας» (Πρωτοπρ. Γεωργίου Μεταλληνοῦ).

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Πρηνεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, σὺν ὁποῖα περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θά ὁμιλεῖ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἱασιῶ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξις, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωσις, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὄλο τὸν κόσμο μέσω Ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>